

ročník XIX. číslo 2/2024

ŽIVOT POD HRADOM

www.obeckrasnohorskepohradie.sk

Príjemné prežitie
Vianočných sviatkov žela
Štefan Kún

Vážení spoluobčania!

V týchto dňoch, keď nám každá rozsvietená sviečka na adventom venci našepkáva, že čas najkrajších sviatkov v roku je už za dverami, sa Vám prihovám prostredníctvom ďalšieho vydania obecných novín. V oblasti zlepšenia vybavenosti obce a životného prostredia kladíme veľké úsilie na dobudovanie infraštruktúry v našej obci. Za posledné mesiace sa toho udialo pomerne dosť.

Musím skonštatovať, že rok 2024 bol pre všetky samosprávy náročný a potýkali sme sa s mnohým. Dovoľte mi teraz niekoľkými slovami zhodnotiť uplynulý rok a informovať Vás o realizácii najvýznamnejších krokov obce:

- asfaltovanie Mierovej ulice a cesty pri cintoríne,
- kolaudácia obecného vodovodu prvýkrát od roku 1987,
- ukončenie digitalizácie cintorína,
- získanie finančných prostriedkov z Európskej únie na denný stacionár bez spolufinancovania obce,
- zriadenie elektrickej prípojky, optického kábla a spojzariadenie mostovej váhy na zbernom dvore,
- prvá etapa výmeny a zmeny dopravného značenia realizovaná na ulici Cintorínskej, križovatke rómska osada - Cintorín (jednosmerná premávka),
- započali sme prerábanie zdravotného strediska z dôvodu príchodu nového lekára pre dospelých,
- riešenie majetkových vzťahov s vlastníkmi pozemkov pre vybudovanie cyklostrasy,
- dosiahli sme schválenie príspevku na rekonštrukciu vodojemu v rómskej osade vo výške 10 000€,
- prebieha PUPN2, projekt na podporu udržania pracovných návykov od 08.04.2024 do 31.12.2024,
- fungujúce hliadky MOaPS (miestne občianske a preventívne služby), od 01.02.2024, v počte 12 členov,
- aktívne zapájanie sa do prípravy projektov, žiadostí o poskytnutie dotácií – Terra Incognita, Enviromentálny fond – rozvoj odpadového hospodárstva,
- aktívna implementácia projektov v rámci projektu – Terénna sociálna práca (TSP) a Komunitné centrum (KC),
- a mnoho iných projektov, ktoré nateraz nebudeme spomínať, z dôvodu neukončenia, či prípadných príprav na nich.

Aj napriek tomu, že samosprávy už nedokážu utiahnuť svoje výdavky a inak na tom nie je ani naša obec, sme sa rozhodli tento rok dane nezvyšovať.

Nechceme prenášať celú zodpovednosť za chýbajúce peniaze na našich občanov, no čo bude budúci rok bohužiaľ dnes nevieme predpovedať.

Podakovanie patrí aj všetkým tým, ktorí sa akoukoľvek mierou a spôsobom zapojili do kultúrneho či spoločenského diania v obci a prispeli tak k úspešnému a príjemne prežitému roku. A my sa môžeme pomaly pustiť do plánovania pre rok 2025.

Na záver Vám želim príjemné a požehnané vianočné sviatky, plné vzájomného porozumenia, lásky, spokojnosti a pohody. Prežite ich v zdraví, šťastí a radosti. Do nového roku vykročte tou správnou nohou a s úsmevom na tvári.

Štefan Kún, starosta obce

Bilancia v závere roka

Rád by som zhodnotil, čo sa nám počas tohto roka podarilo docieľiť a zároveň sa poďakoval všetkým, ktorí sa podieľali na zveladovaní našej krásnej obce. Práca zamestnancov „Rozvoja obce“, aj keď v minimálnom počte, bola počas celého roka neoceniteľná a výsledky ich úsilia vidíme na každom kroku.

Jednou z hlavných priorít bola celoročná údržba verejných priestranstiev. Veľkú časť úsilia sme venovali pravidelnému koseniu trávnatých plôch, čím sa prispelo k čistote a kráse nášho prostredia. Starali sme sa aj o údržbu cintorína, kde sme vykonali niekoľko úprav, vrátane výpomoci pri výrube vyschnutého stromu, ktorý predstavoval bezpečnostné riziko pre okolité hrobové miesta, ale hlavne pre návštevníkov. Postupne sa likviduje staré

betónové skladisko odpadu a prechádzame na kontajnerový zber. Spomeniem aj čiastočné opravy na Kultúrnom dome a na Dome smútku (Ds) na udržanie týchto obecných budov v dobrom stave. Pri Ds sa vymenila časť vodovodného potrubia.

V obci sa opravila prepadnutá časť cesty na Partizánskej ulici, čím sa zlepšila bezpečnosť dopravy v tejto časti obce.

Celoročne prebieha aj údržba priestorov rómskej osady.

V mesiaci august sme sa zamerali na prípravu „Dňa obce“ v kultúrnom centre.

Ďalšou dôležitou úlohou bola výpomoc pri výkopových prácach pre elektrické vedenie na zberný dvor a príprava zdravotného strediska na príchod všeobecného lekára pre dospelých, ktorý by už mal čoskoro začať poskytovať zdravotnú starostlivosť našim občanom.

V zimných mesiacoch na začiatku, ako aj na konci roka nás čaká údržba obecných komunikácií, ktorú sa kvôli bezpečnosti vodičov a chodcov snažíme v rámci našich možností zvládnuť čo najlepšie.

Snažil som sa v krátkosti zhrnúť našu celoročnú činnosť v obci.

Na záver by som sa chcel úprimne poďakovať všetkým zamestnancom Obecného úradu, matriky, miestneho kultúrneho strediska, rozvoja obce, terénnym sociálnym pracovníkom, pracovníkom komunitného centra, MOaPS, zamestnancom projektov ÚPSVaR a každému, kto počas roka nejakým spôsobom prispel k úspešnému chodu a zveladeniu obce.

Spoločne sme dosiahli veľa a verím, že aj v nasledujúcom roku budeme pokračovať v úspešnej spolupráci.

Autor: Ladislav Jobbád

Na našej škole sa nezaháľa

Základná škola s vyučovacím jazykom slovenským od septembra nabrala na obrátkach. Celá škola sa pripravuje na kurikulárnu reformu. Hľadáme možnosti skvalitnenia výchovno-vzdelávacej činnosti a spôsobov, ako učiť modernejšie i zaujímavejšie. Chceme naučiť žiakov samostatnejšie myslieť, konať i rozhodovať. Pripravujeme novú autoevalváciu, supervízorov, nový školský vzdelávací program a rad ďalších inovácií. Vybraní učitelia majú svojich mentorov z RCPU Rožňava. Aj vďaka tejto podpore dostávame spätnú väzbu, námety na činnosť, nové formy i metódy práce, zručnosti, ako aj množstvo zaujímavých programov, vďaka ktorým je vyučovanie pre našich žiakov pútavejšie i efektívnejšie. Vyučujúci sa pravidelne zúčastňujú vzdelávacích podujatí k využívaniu digitálneho vybavenia, ktoré výraznejšie zmodernizuje vyučovanie informatiky v škole. Sme veľmi radi, že ako jediná škola v kraji sa čoraz úspešnejšie venujeme dvom nevidiacim žiakom a tým naplňame inkluzívnosť školy. O integrovaných žiakoch sa starajú naše dve špeciálne pedagogičky, ako aj sedem asistentov učiteľa.

Popri tom je škola živá aj množstvom aktivít, ktoré rozširujú vedomostný obzor žiakov v duchu Komenského školy hrou. Sú to už tradičné besedy o hygiene od RÚVZ, či aktivity o bezpečnosti, trestnej zodpovednosti mladistvých zo strany Polície, vždy vynikajúco organizované účelové a didaktické hry v prírode, poctivé testovanie pohybových predpokladov žiakov I.stupňa, účasť absolventov na burze profesií, Dni otvorených dverí stredných škôl, besedy v knižnici a pod. Naši žiaci boli aktívne hodnotení aj na podujatí Participácia – justícia priateľská deťom, kde sa zaskveli svojimi projektami. Milé stretnutie sa konalo aj s našimi bývalými zamestnancami – dnes už dôchodcami, ktorých sme pote-

šili nielen programom, prezentáciou, malým občerstvením, ale aj hrejivými slovami i drobnými darčekom. Tradičnou akciou je aj prijímanie prváčikov do cechu školy – Slniečkovanie, ktoré pripravuje žiaci parlament školy. Žiaci druhého stupňa navštívili vtáčí stacionár v Drienovci, kde sa o.i. zoznámili s prácou ornitológov. Veľmi pekné výsledky sme dosiahli v okresných športových súťažiach a to v stolnom tenise, ako aj bedgmintone. Vlni sme boli v okrese štvrtí najlepši a to nás nakoplo aj v tomto roku byť čo najúspešnejšími. Žiaľ, neubránili sme sa vandalizmu. Domčeky, ktoré slúžili našim najmenším boli zničené rukami i nohami žiakov, ktorí si pomýlili školský majetok s domácou drevárňou.

V rámci DO Fénix sa zúčastnila pani učiteľka Mogyorósiová zaujímavých akti-

vít Erasmus Mobility v Českej republike.

Vedenie školy navštívila aj pani Ildikó Agócs z ministerstva školstva, ktorá sa živo zaujímala o výchovu a vzdelávanie žiakov národnostných menšín.

Našu školu reprezentovala v Bratislave aj pani učiteľka J. Bernáthová, ktorá záujemcom predstavila zaujímavú prácu so šlabikárom pani Štefekovej, ktorá sa mimoriadne osvedčila v našich končinách.

Je toho dosť, ideme na plný plyn a záver roka bude prebiehať v rovnakom pracovnom tempe i v aktivitách, ako doposiaľ.

Autor: Ladislav Mikula

Pani riaditeľka ukončila svoje funkčné obdobie

Po 25-tich rokoch náročnej riaditeľskej funkcie pani Mgr. Agnesa Stupáková odovzdala pedagogické žezlo do rúk novej pani riaditeľky Mgr. Olgy Szarkovej, ktorá po úspešnom výberovom konaní prevzala funkciu riaditeľky materskej školy, ako aj základnej školy s vyučovacím jazykom maďarským v našej obci.

Pani Agnesa Stupáková má za sebou vyše štyridsať rokov pedagogickej činnosti, kedy postupne vystriedala pozície ako vychovávateľka, učiteľka v materskej škole, učiteľka v základnej škole na I. stupni i ako riaditeľka našej základnej školy s VJS. Za roky pôsobenia vo funkcii sa jej darilo zabezpečiť čo najlepšie podmienky pre vzdelávanie našich detí,

tak v oddeleniach materskej školy, ako aj v objekte ZŠ. Patri jej veľká vďaka za jej pedagogické majstrovstvo, spoluprácu, ako aj riadiacu činnosť, ktoré realizovala v náročných podmienkach práce so žiakmi z MRK i SZP. V nasledovnom období jej želáme čo najlepšie zdravie, radosť z práce i zo svojej rodiny.

Autor: Ladislav Mikula

Krátke správy a udalosti

NOVÝ KRONIKÁR

Od júna 2024 má obec kronikára - na základe zákona o obecnom zriadení (č. 369/1990) je povinnosťou obcí viesť kroniku. Funkciu prijala Mária Cintelová.

ROZPOČET OBCE

Rozpočet obce bol v tomto roku prijatý až na júnovom zasadnutí obecného zastupiteľstva - schváleniu predchádzali tri niekoľkohodinové zasadnutia finančnej komisie. Na tomto zasadnutí bol navýšený plat starostu obce o 30% oproti základnej výmere. Taktiež bolo odhlasované nové VZN (všeobecne záväzné nariadenie) o poskytovaní dotácií z rozpočtu obce - poskytovanie dotácií sa stalo transparentnejším.

PRÁCE NA ZBERNOM DVORE

V mesiaci júl boli dokončené elektrifikačné práce zberného dvora. V priebehu roka došlo aj k vyhotoveniu geometrického plánu, certifikácie váhy a doriešeniu stanovísk od inštitúcií, ktoré doteraz absentovali - aby mohol byť funkčným a prevádzkyschopným. V blízkej budúcnosti, okrem reálneho a oficiálneho spustenia a prevádzky, plánuje obec aj jeho rozšírenie.

PRO MUSICA NOSTRA

Začiatkom októbra, 6. októbra sa v Andrássyho galérii uskutočnil komorný koncert Pro Musica Nostra, v tomto roku už po 8.-krát. Galéria v tomto roku nebola otvorená pre verejnosť, kvôli zlému technickému stavu budovy a plánovanej rekonštrukcii.

SENIORSKÁ TÚRA

Dňa 15. októbra sa uskutočnila tzv. Seniorská túra, pod záštitou miestnej organizácie Jednoty dôchodcov a jej predsedu - Jozefa Vavreka. Aj napriek nie práve najpriaznivejšiemu počasiu sa podujatia zúčastnila viac ako stovka seniorov.

POSEDENIE DÔCHODCOV

Dňa 16. októbra sa v priestoroch kultúrneho domu uskutočnilo, v rámci mesiaca účty k starším, tradičné posedenie dôchodcov. O príjemnú atmosféru a kultúrny program sa postarali deti z miestnych zák-

ladných škôl.

ZÁDUŠNÁ OMŠA

Dňa 26. októbra sa uskutočnila každoročná zádušná omša za Františka Andrássyovú, pri príležitosti 120-teho výročia jej pohrebu (tzv. veľkolepý krásnohorský pohreb). Pri tejto príležitosti boli pri sviatosti použité kalich a ostatné monštrancie, vyhotovené zo šperkov grófkoy. Omšu celebroval dekan Patrik Balázs.

OBVODNÁ AMBULANCIA

Na októbrovom zasadnutí obecného zastupiteľstva poslanci schválili podmienky (úľavy na nájom) pre príchod nového obvodného lekára, MUDr. Jána Škubu. Následne, na novembrovom zasadnutí, boli schválené finančné prostriedky na rekonštrukciu zdravotného strediska.

DIGITÁLNY CINTORÍN

Obec má k dispozícii od konca októbra novú aplikáciu - DIGITÁLNY CINTORÍN OBCE KRÁSNOHORSKÉ PODHRADIE. Vyhľadať hrobové miesta (aj s fotografiami) je možné podľa mena/priezviska zosnulého, prípadne podľa čísla hrobového miesta. Môžete tak urobiť odteraz v pohodlí domova, prostredníctvom internetu, priamo v aplikácii. Nie je nutné ju inštalovať. Digitálny cintorín pre našu obec je prístupný na tomto linku: <https://mobec.sk/krasnohorskepohradie#cintorin>. V prípade akýchkoľvek otázok, či nejasností zís-

kate bližšie informácie na telefónnom čísle +421 917 232 218, v pracovné dni, v čase od 07:00 do 15:00 hod.

ASFALTOVANIE

Koncom mesiaca november prebehlo asfaltovanie prístupovej cesty na cintorín, parkoviska pred domom smútku a časti ulice Mierovej - pri odbočke z ulice Rožňavskej. Na asfaltovaní sa podieľala spoločnosť MBM Group, v čase keď realizovala asfaltovanie prístupovej cesty k hradu Krásna Hôrka.

OBNOV SVOJ DOM

Koncom novembra bolo otvorené druhé kolo výzvy „Obnov svoj dom Mini“, o ktorom sme podrobnejšie písali v predchádzajúcom čísle, termín predkladania žiadostí je 10. január 2025.

OBNOVA KLUBU DÔCHODCOV

Koncom roka štatutár obce Štefan Kún podpísal zmluvu s Ministerstvom práce, sociálnych vecí a rodiny SR o nenávratnom finančnom príspevku, vo výške 973.642,73 €, ktorá bude použitá na prebudovanie tzv. klubu dôchodcov na denný stacionár - sociálne zariadenie s kapacitou 20 osôb. Realizácia projektu by mala začať v januári 2025. Rekonštrukcia tak prispeje k záchrane budovy pamiatkového významu, ktorá je už dlhšiu dobu v havarijnom stave.

Autor: redakcia

SITUÁCIA NA HRADE A V PODHRADÍ

Stavebné práce na projekte „Obnova hradu Krásna Hôrka a revitalizácia bezprostredného okolia hradu“ začali v auguste 2022 odovzdaním staveniska vysúťaženému zhotoviteľovi, spoločnosti MBM-GROUP, a. s. Od tohto dátumu boli a sú stavebné práce nepretržite realizované tak priamo na hrade, v častiach Dolný a Stredný hrad, vrátane Františkého múzea, rodovej hrobky, kaplnky, všetkých nádvorí a parkánu, ako aj v podhradí a okolí hradu, vrátane prác na realizácii novostavieb - v areáli pod hradom.

Práce na dolnej a strednej časti hradu „idú“ momentálne do poslednej tretej fázy, niektoré z priestorov sú už pred finalizáciou, obslužné priestory sú už dokonca pred kolaudáciou.

Všetky práce v rámci realizovaného projektu by mal zhotoviteľ ukončiť do 36 mesiacov od prevzatia staveniska, teda do augusta 2025. Prvé stavby mali byť pôvodne odovzdané do konca augusta tohto roka.

Následne by mal nasledovať proces povoľovania na predčasné užívanie týchto stavieb a po vydaní kladného rozhodnutia nášho stavebného úradu by malo nasledovať zariadenie interiérov a vytváranie expozície. Tento proces je závislý od rozhodnutí a stanovísk dotknutých orgánov štátnej správy (Okresné riaditeľstvo Hasičského a záchranného zboru, Regionálny úrad verejného zdravotníctva, Inšpektorát práce, Okresný úrad Odboru starostlivosti o životné prostredie, Krajský pamiatkový úrad Košice a iných.) V priebehu mesiaca november bolo uskutočnené asfaltovanie tzv. požiarnej cesty na hrad.

ZMENY VO VEDENÍ MÚZEA BETLIAR

Obnovu hradu a podhradí malo v prámoci doterajšie vedenie Múzea Betliar.

Keďže v priebehu októbra a novembra

bol odvolaný, resp. prepustený celý projekčný tím architektov Slovenského národného múzea (SNM), a odvolaná hlavná projekčná manažérka obnovy Ing. Erika Šmelková z postu zástupkyne Múzea Betliar, aj z postu hlavnej manažérky, vyššie uvedená postupnosť prác je otázná. Timei Mátéovej, riaditeľke Múzea Betliar (na snímke vpravo hore) bolo novým generálnym riaditeľom SNM, Andrejom Bittnerom, odobraté poverenie nad obnovu hradu, pred nástupom na materskú dovolenku. Za nového - senior projektového manažéra - bol vymenovaný Peter Basarík, ktorý dovtedy pôsobil na Spišskom hrade, ako stavebný dozor pre rekonštrukciu.

Počas kontrolných dní, konajúcich sa v podhradí každý utorok, sa tiež spomínali problémy vysúťaženého dodávateľa s tzv. naviac prácami a neuhradenými faktúrami. Tieto „naviac práce“, ktoré vyvstali počas rekonštrukčných prác, majú byť kameňom úrazu, ktorý môže práce a spoluprácu SNM a MBM Group zahatať.

Ako sa doterajšie vedenie vyjadriło:

„Niekolko stoviek rokov starý hrad je živým organizmom s množstvom nepredvídateľných nálezových situácií, odkrytých počas výstavby, čo si často vyžaduje zmeny postupov – od návrhu riešenia, statického posúdenia, zmien postupov reštaurovania a obnovy prvkov, predloženia rozpočtu na naviac práce od zhotoviteľa, úpravu harmogramu, odsúhlasenia dodatku k zmluve, až po samotnú realizáciu prác.“

Je otázná, ako tieto zmeny ovplyvnia chod vyššie uvedených postupov a vytýčených časových limitov. Podľa dočasného generálneho riaditeľa Bittnera by mali zmeny naopak - urýchliť rekonštrukciu.

NOVÁ (ZASTUPUJÚCA) RIADITELKA

Koncom novembra do Múzea Betliar nastúpila Andrea Predajňová, ako zastupujúca riaditeľka. Generálny riaditeľ Anton Bittner zdôvodnil jej príchod do Betliara odchodom riaditeľky Timei Mátéovej na materskú dovolenku. Podľa našich informácií Mátéová, ktorá pôsobí v múzeu od r. 2015, a ako riaditeľka od r. 2018, si

NA SKLONKU ROKA 2024

bude plniť materské povinnosti až od konca januára. Andrea Predajňová pochádza z Rimavskej Soboty, osem rokov bola hovorkyňou Generálnej prokuratúry SR. Vyštudovala históriu na Filozofickej fakulte v Ružomberku. Sedem rokov bola redaktorkou Slovenskej televízie. Po odchode z generálnej prokuratúry bola šéfredaktorkou Rádia Lumen a pôsobila aj v Katolíckych novinách. Krátko pracovala aj v Múzeu Modrý Kameň. Z jej životopisu sa ešte môžeme dozvedieť, že je absolventkou rimavskosobotskej obchodnej akadémie, na vysokej škole študovala dejepis. Počas školských prázdnin pracovala ako lektorka na hrade Krásnej Hôrke.

(Poznámka: Anton Bittner vystriedal na čele Slovenského národného múzea Branislava Pánisa 1. októbra 2024.)

Zamestnanci betliarskeho múzea zverejnili 25.11.2024 otvorené prehlásenie, ktorým sa doterajšieho vedenia zastali.

V tomto stanovisku upozornili aj na to, že proces rekonštrukcie Krásnej Hôrky je náročný, a že im v ňom nepomáhala ani ministerstvo kultúry s často meniacimi sa ministrami a ministerkami, ani samotné vedenie SNM, ani rôzne diskreditačné snahy, ktoré prirovnali k nočným morám.

Citlivým bodom pre generálneho riaditeľa, ktorým bolo odvolávanie odôvodnené, sú tzv. práce naviac, ktoré vyvstali počas prác pod hradom.

Podľa Bittnera by zmeny mali „urýchliť procesy“, miestni, odborníci i zainteresovaní majú obavy zo spomalenia prác.

ĎALŠIE PERIPETIE VYHORENÉHO HRADU

Dôležitým predpokladom pre úspešný proces užívania stavieb je, okrem iného, aj napojenie hradu Krásna Hôrka na verejný vodovod v obci. Toto však bude v plnom rozsahu možné až po tom, ako sa doplní nedostatočná kapacita vody v obci, teda

keď bude vybudovaná a skolaudovaná stavba nového vodovodného výtlačného potrubia z Rožňavy do Podhradia a skolaudovaný vodojem (spomínaný už v predchádzajúcich článkoch o obnove). Tento proces je závislý od postupov našej obce a Východoslovenskej vodárenskej spoločnosti, a. s. Košice.

SÚDNE SPORY POKRAČUJÚ

Okrem spomínaného musia byť pred postupným otváraním hradu definitívne opravené, stabilizované a kolaudovateľné strechy na celom hrade. Strechy na Krásnej Hôrke boli po požiari realizované podľa projektovej dokumentácie, ktorú sponchybnili viaceré súdno-znalecké statické posudky, na základe ktorých SNM v tejto záležitosti vedie súdny spor s ich projektantom. Aktuálne je do tohto konania zapojená aj naša obec, ako príslušný stavebný úrad.

Autor: Katarína Prékopová

Kultúrne podujatia v roku 2024

V priebehu roka, od posledného vydania obecných novín, sa uskutočnilo niekoľko úspešných a príjemných kultúrnych podujatí v našej obci. Väčšinu z nich organizovali členovia komisie kultúry a športu, za pomoci zamestnancov obce, za čo im patrí vďaka.

TVORIVÁ DIELŇA

V apríli pripravilo vedenie obce s členmi kultúrno-športovej komisie tradičnú a obľúbenú „Tvorivú dielňu“ pri príležitosti veľkonočných sviatkov. Tvorivé dielne sa uskutočnili aj v rómskej osade v komunitnom centre - v dopoludňajších hodinách pre deti, popoludní pre dospelých, pod záštitou Mgr. Moniky Šedovej. Spojenie dvoch generácií sa ukázalo aj poučným - deti sa pýtali, dospelí odpovedali - o tradíciách, zvykoch, o veľkonočných jedlách. (Poznámka: na toto podujatie sme zabudli v predchádzajúcom čísle, ospravedlňujeme sa.)

KAMENNÝ CHODNÍČEK

Gemerský umelecký inštitút (GemArt) spolu s betliarskymi ochotníkmi si vybrali pre divadelné predstavenie pod názvom „Kamenný chodník“ od spisovateľa Ferka Urbánka, ako jednu z lokácií, našu obec. Predstavenie sa uskutočnilo dňa 26. apríla 2024, v miestnom kultúrnom dome.

VATRA SLOBODY

V sobotu, 4. mája 2024 bola zapálená tradičná Vatra slobody, v areáli, vedľa futbalového ihriska. O následnú zábavu sa postarala skupina KK Band z Silice. Podujatie bolo ziskové, výťažok z neho poputoval do obecnej pokladne.

JAZDECKÝ MAJÁLES

Združenie „OZ Tymián - kone pod hra-

dom“ známe aj ako „Jazdci z Krásnohorskeho Podhradia“ pripravilo 4. mája 2024 Jazdecký majáles. 7. decembra 2024 zas pripravili Mikulášsku jazdu, pre malých aj veľkých.

VÝSTAVA - VÝROČIE VÍTAZSTVA NAD FAŠIZMOM

8. mája 2024 sa v priestoroch kultúrneho domu uskutočnila zaujímavá výstava, pri príležitosti 79. výročia Víťazstva nad fašizmom, pod záštitou komisie pre cestovný ruch a propagáciu a vedenia obce. Hlavným iniciátorom a zároveň organizátorom, bol Róbert Horváth, člen menovanej komisie, zaniatený zberateľ. Vystavené boli exponáty, zbrane, dokumenty a fotografie z čias svetových vojen - jednak z Róbertovej zbierky a tiež zbierok členov klubu vojenskej histórie Krasnogvardejci, s ktorými dlhodobo spolupracuje. (Aj) vďaka reportáži pre maďarskú televíziu DUNA TV mala výstava veľký ohlas.

DEŇ DETÍ

1. júna 2024 obec potešila najmenších, zorganizovaním Dňa detí v areáli futbalového ihriska, v spolupráci s miestnym dobrovoľným hasičským zborom (DHZO) a futbalovým klubom. Deti a mládež sa mohli zabaviť, zasúťažiť si, pochutíť si na pripravenom občerstvení, počas dňa plného hier a zábavy.

TANGO V OBRAZÁRNI

Banické múzeum v Rožňave v spolupráci s umeleckou skupinou Art Inn zorganizovali v Andrásyho galérii jedinečný tanečný večer pod názvom „Tango v Obrazárni“ na ktorom sa mohli účastníci oboznámiť s čarom argentínskeho tanga. Tango v obrazárni sa uskutočnilo 30. júna

2024 popoludní v Andrásyho obrazárni. Vitani boli tí, ktorí si chceli vyskúšať čaro argentínskeho tanga po prvýkrát, aj tí skúsenejší.

VEČERNÉ PREMIETANIE

21. júla 2024, vo večerných hodinách sa v kultúrnom centre obce na ulici Lipovej uskutočnilo večerné premietanie celovečerného filmu „Simmelweis“ (Maďarsko), režiséra Lajosa Koltaiho, organizované Gemerským umeleckým inštitútom a putovným kinom Úsvit Betliar v rámci podujatia Gemer žije dobrým filmom. (Podujatie nemalo len „zábavný“ ale aj náučný charakter: Maďarský lekár Ignác Semmelweis žil len pre svoju prácu, kvôli nej prekročoval hranice, porušoval pravidlá. Mnohí ho považovali za šialenca, iní ho nazývali záchrancom matiek - priekopníkom boja proti horúčke šestonedieliek. Bol zaniatený túžbou pomôcť im.)

DEŇ OBCE

3. augusta 2024 sa v areáli kultúrneho centra oslávil Deň obce. V doobedňajších hodinách sa varilo a vypekalo, pred centrom a v priľahlých dvoroch, chystalo sa občerstvenie pre hostí z družobných obcí. V rámci kultúrneho programu vystúpili: spevokol „Csattogó vegyeskar“, tanečná skupina Samed, folklórna skupina Bučina, Karol Kún, David Nicholas Hundža so skupinou, kapela Trial. Zaujímavý bol aj sprievodný program: skákací hrad, maľovanie na tvár, zážitkové maľovanie, Hobby jazda (na koníkoch) z Lipovníka. Tombola bola bohatá, aj vďaka miestnym podnikateľom, za čo im obec aj touto cestou ešte raz ďakuje.

Autor: redakcia

Údaje z matriky

Z dôvodu dodržiavania ustanovení zákona č. 18/2018 Z. z. o ochrane osobných údajov a o zmene a doplnení niektorých zákonov, obec Krásnohorské Podhradie budeme naďalej zverejňovať len počty narodených detí, počty sobášov a počty úmrtí – v príslušnom období, ktoré uplynulo od vydania posledného čísla obecných novín. Od posledného vydania, do polovice decembra 2024, sú počty nasledovné:

Počet narodených – 28

Počet úmrtí – 8

Počet sobášov – 11.

Redakčný vinš

Milí občania, milí čitatelia, dúfame, že Vás aktuálnym číslom obecných novín potešíme v tomto predvianočnom období, a že Vás zastihne v pohodovom čase príprav na nadchádzajúce sviatky.

Prajeme Vám všetkým príjemné prežitie Vianoc v kruhu rodiny a blízkych a do nového roka veľa šťastia, lásky, zdravia, osobných a pracovných úspechov!

Vaša redakcia

(Katarína, Ivetka, Ladislav, Laco)

ŽIVOT POD HRADOM
– VÁRALJAI HÍRMONDÓ

Vychádza ako občasník / Időszakos kiadvány
Vydáva: Obec Krásnohorské Podhradie / Kiadja
a Krasznahorkaváraljai Községi Hivatal, Hradná
156, 049 41, Krásnohorské Podhradie
IČO: 0032842

Tel.: +421 58 732 54 31, +421 58 732 64 94

Email: obec@obeckrasnohorskepohradie.sk,
zivotpodhradom@gmail.com

Šéfredaktor / Főszerkesztő: Katarína Prékopová,
Redakcia / Szerkesztőség: Ivetta Prékop (redaktor,
preklady, fotografie / szerkesztés, fordítás, fotók),
Ladislav Mikula (redaktor, fotografie / szerkesztés,
fotók), Ladislav Jobbád' (redaktor/szerkesztés).

**Fotografie v tomto čísle / A fotók ebben
a számban:** Prékop Ivetta, Kmotrik Péter, Katarína
Prékopová, Ladislav Mikula, Ladislav Jobbád',
rozsnyovidek.sk, Facebook, Banícke múzeum
Rožňava, ŽPH.

Grafika: DIGITAL PRO, s.r.o (www.digitalpro.sk)
ISSN: 1338-0222, EV: 3784/09

Futbalová sezóna 2024/2025

Sezóna 2024/25 v 5. Lige JUH VsFZ sa zapíše do histórie nášho futbalového klubu (FK) ako jedna z najnáročnejších.

Počas prvej polovice sme zaznamenali najhoršiu jesennú časť, na akú si pamätáme - získali sme len jeden bod za domácu remízu, čo je pre náš klub sklamaním.

Počas letnej prestávky a aj počas prebiehajúcej sezóny prešiel káder výraznými zmenami. Z mužstva odišli viacerí skúsení hráči ako: Mészner, Kardoš, Fabián, Bodnár, Galajda, Oravec, Džadžar, Revúcky, Szkokan.

Do mužstva prišli noví hráči: Magos, Zagiba, Ďuríček, Ruščin, Fedor, Varga, Szabó -Dózsa, Felezký, Jančík, Vávra, Gallo, Kišš, Halász a Fabian. S výnimkou niektorých sme stavili na mladých ale neskúsených a slabá účasť na tréningoch i zápasoch sa prejavili na výsledkoch. Chlapci síce bojova-

li a odovzdali na ihrisku maximum, no bez potrebných skúseností je cesta k víťazstvu náročná.

Aj napriek neúspechom je našou prioritou pracovať na budúcnosti. Počas zimnej prestávky by sme radi posilnili mužstvo o skúsených hráčov, ktorí by mladším spo-

luhráčom pomohli nielen herne, ale aj mentálne.

Na záver sa chceme poďakovať všetkým, ktorí akýmkoľvek spôsobom prispeli k chodu FK. Vaša podpora je pre nás motiváciou pokračovať a zlepšovať sa.

Autor: Ladislav Jobbád

Mikuláš potešil malých aj veľkých

Po viacročnej prestávke vznikla nová tradícia a tak tento rok po tretíkrát, začiatkom decembra, potešil všetky detičky a nielen ich, Mikuláš. Na vyzdobenom hasičskom aute, s jedným čertom a štyrmi anjelmi po boku, zavítal do obce, aj do osady pod hradom.

Veľkú radosť a rozruch spôsobil 7. decembra 2024 v uliciach, kedy v sprievode svojej suity – anjela a čerta – obišiel dedinu, aby obdaroval deti, čakajúce na zastávkach, maškrtami, poslušné i menej poslušné.

Za tónov vianočnej hudby, znejúcej z obecného rozhlasu, sa Mikuláš a jeho pomocníci podľa sviatočného scenára zastavili na viacerých miestach – všade ich čakali deti so svojimi rodičmi, starými rodičmi. Viacerí si veselé stretnutie

zvečnili, kvôli milej spomienke, tie odvážnejšie aj zarecitovali, fotili sa úplne malinké ratolesti aj dospelí.

Po púti obcou sa rozsvietili aj svetlá vianočného stromčeka na nádvorí kultúrneho domu. Starosta, Štefan Kún, so zástupkyňou Gabrielou Jobbádovou predniesli príhovor, vystúpil miestny spevokol a študenti Základnej umeleckej školy v Rožňave. K dobrej nálade prispel vianočný punč - alkoholický aj nealkoholický. Mikuláš nezabudol navštíviť ani v kulturáku prebiehajúce vianočné podujatie miestnej organizácie Csemadok-u - tu sa piekli rozvoniavajúce medovníky a hrala hudba. Atmosféra bola, aj napriek mierne zhoršenému počasiu, vynikajúca.

Autor: redakcia

Obec Krásnohorské Podhradie vás srdečne pozýva na

SILVESTROVSKÚ ZÁBAVU 31.12.2024

so začiatkom o 19.00 hod. do kultúrneho domu

Do rytmu a pre zábavu zahrá miestna kapela DUO BAND.

Cena vstupného je 25 €

vstupné obsahuje: večeru, nealko nápoj, víno, tombolový lístok.

Príďte osláviť príchod nového roka na obecnú veselícu.

Pre rezervácie a bližšie informácie volajte sem:

+ 421 907 995 034 alebo na + 421 908 801 258.

HIRMONDÓ

Kellemes Karácsonyi ünnepeket kívánok mindenkinek!
Štefan Kún

Tisztelt Polgártársak!

Ezekben a napokban, amikor az adventi koszorún minden meggyújtott gyertya azt súgja nekünk, hogy az év legszebb ünnepeinek ideje már az ajtó mögött van, a községi újság újabb számán keresztül fordulok Önökhöz. A falu ellátottságának javítása és a környezetvédelem terén nagy erőfeszítéseket teszünk a községünk infrastruktúrájának teljessé tételére. Az elmúlt hónapokban sok minden történt. Azt kell mondanom, hogy 2024 kihívásokkal teli év volt minden önkormányzat számára, és sok mindennel kellett megküzdenünk. Engedjék meg, hogy most néhány szóban értékeljem az elmúlt évet, és tájékoztassam Önöket a faluban megvalósult legfontosabb lépések végrehajtásáról:

- aszfaltozás a Béke utcán és temető melletti úton,
- a községi vízvezeték jóváhagyása 1987 óta első alkalommal,
- a temető digitalizációjának befejezése,
- Európai Unió támogatás elnyerése egy nappali központ számára önkormányzati társfinanszírozás nélkül,
- az elektromos csatlakozás, az op-

tikai kábel és a hídmérleg üzembe helyezése a hulladékgyűjtő udvaron,

- a Temető utcában, a roma telep - temető kereszteződésben a közlekedési táblák cseréjének és változtatásának első szakasza (egyirányú forgalom),
- megkezdjük az egészségügyi központ átalakítását az új felnőtt orvos érkezése miatt,
- a földtulajdonosokkal való tulajdonviszonyok megoldása a kerékpárút építése érdekében,
- 10 000 eurós hozzájárulást kaptunk a roma telepen lévő víztartály felújításához,
- zajlik a PUPN2, a munkaszokások fenntartását támogató projekt 2024.04.08-tól 2024.12.31-ig,
- működnek a MOaPS (Helyi Polgárőrség) járőrei, 2024.02.01-től, 12 fős létszámmal,
- aktív részvétel projektek, támogatási kérelmek előkészítésében - Terra Incognita, Környezetvédelmi Alap - hulladékgazdálkodás fejlesztése,
- a tervek aktív megvalósítása – a szociális terepmunka (TSP) és a közös-

ségi központ (KC) projektek keretében,

- és sok más projekt, amelyeket egyelőre nem említünk, mivel még nem fejeződtek be, illetve előkészületben vannak.

Annak ellenére, hogy az önkormányzatok már nem tudják megszorítani a kiadásait, és a mi falunk sincs ezzel másképp, úgy döntöttünk, hogy idén nem emelünk adót. Nem akarjuk a pénzhiány minden felelősségét a polgárainkra hátrítani, de sajnos nem tudjuk megjósolni, hogy mi lesz jövőre.

Köszönet illeti mindazokat is, akik bármilyen módon és mértékben részt vettek a falu kulturális vagy társadalmi eseményein, és ezzel hozzájárultak a sikeres és kellemes évhez. És lassan elkezdhetjük a 2025-ös év tervezését.

Végezetül kellemes és áldott karácsonyi ünnepeket kívánok Önöknek, tele kölcsönös megértéssel, szeretettel, elégedettséggel és jóléttel. Töltsék egészségben, boldogságban és örömben. Lépjenek be jó lábbal és mosollyal az arcukon az új évbe.

Štefan Kún, a község polgármestere

Év végi összegzés

Szeretném kiértékelni, hogy mit sikerült elérnünk ebben az évben, és egyúttal köszönetet mondani mindazoknak, akik hozzájárultak gyönyörű falunk szépüléséhez. A „falufejlesztési” program alkalmazottainak munkája, bár számuk minimális, felbecsülhetetlen értékű volt az egész év során, és erőfeszítéseik eredménye mindenütt látható.

Az egyik fő prioritás a közterületek egész éves karbantartása volt. Erőfeszítéseink nagy részét a füves területek rendszeres kaszálására fordítottuk, ami hozzájárult környezetünk tisztaságához és szépségéhez. Gondoskodtunk a temető karbantartásáról is, ahol számos munkálatot végeztünk, többek között segítünk egy elszáradt fa kivágásánál, ami biztonsági kockázatot jelentett a környező sírhelyek, de főként a látogatók számára. Fokozatosan felszámoljuk a régi beton

szeméttárolót, és áttérünk a konténeres gyűjtésre. Megemlítem még a kultúrház és a ravatalozó részleges javítását annak érdekében, hogy ezeket a községi épületeket jó állapotban tartsuk. A ravatalozónál kicseréltük a vízvezeték egy részét.

A faluban a Partizánská utcában kijavítottuk az út megsüllyedt részét, ami javította a közlekedés biztonságát a falu ezen részén.

A roma telep tereinek karbantartását is egész évben végzik a munkások.

Augusztusban a „falunap” előkészítésére összpontosítottunk a kulturális központban.

További fontos feladat volt, hogy segítsünk a szemétygyűjtő udvarhoz vezető villanyvezetékek kiásásában, és hogy előkészítsük az egészségügyi központot a háziorvos érkezésére, aki a tervek szerint hamarosan megkezdje polgáraink egész-

ségügyi ellátását.

A téli hónapokban, az év elején és végén is vár ránk a községi utak karbantartása, amit igyekszünk a legjobb tudásunk szerint elvégezni a gépjárművezetők és a gyalogosok biztonsága érdekében.

Igyekeztem röviden összefoglalni az egész éves tevékenységünket a faluban.

Végezetül szeretnék őszinte köszönetet mondani a községi hivatal, az anyakönyvi hivatal, a helyi kultúrház, a falufejlesztési program valamennyi dolgozójának, a szociális terepmunkásoknak, a közösségi központ dolgozóinak, a polgárőröknek, a munkaügyi hivatal projektjei munkatársainak és mindenkinek, aki bármilyen módon hozzájárult a falu sikeres működéséhez és fejlesztéséhez.

Együtt sokat elértünk, és hiszem, hogy a következő évben is folytatjuk majd sikeres együttműködésünket.

Szerző: Ladislav Jobbád' (vezető munkatárs)

Az iskolában nem tétlenkedünk

A szlovák tannyelvű alapiskola szeptembertől nagy lendületet vett. Az egész iskola készül a tantervi reformra. Keressük a módját annak, hogyan javíthatnánk az oktatási-nevelési tevékenységek minőségét, és hogyan taníthatnánk modernebb és érdekesebb módon. A tanulókat önállóbb gondolkodásra, cselekvésre és döntésre szeretnénk megtanítani. Új önértékelésre, szupervízorokra, új iskolai oktatási programra és egy sor más újításra készülünk. A kiválasztott tanároknak a rozsnyói Regionális Pedagógustámogató Központból (RCPU) saját mentoraik vannak. Ennek a támogatásnak is köszönhetően visszajelzéseket, cselekvési ötleteket, új munkaformákat és -módszereket, készségeket, valamint számos érdekes programot kapunk, amelyekkel a tanítás érdekesebbé és hatékonyabbá válik diákjaink számára. A pedagógusok rendszeresen részt vesznek a digitális eszközök használatáról szóló képzési eseményeken, amelyek jelentősen korszerűsítik az informatika oktatását az iskolában. Nagy örömmünkre szolgál, hogy a megyében egyedüli iskolaként egyre sikeresebben foglalkozunk két vak tanulóval, így az iskola befogadóbbá válik. Az integrált tanulókkal két gyógypedagógusunk, valamint hét pedagógiai asszisztensünk foglalkozik.

Mindezek mellett az iskola számos olyan tevékenységgel is él, amelyek a Comenius játékos iskola szellemében bővítik a tanulók tudáshorizontját. Ilyenek a Regionális Közegészségügyi Hivatal (RÚVZ) hagyományos előadásai a higiénéről, vagy a rendőrségnek a biztonságról, a fiatalok büntetőjogi felelősségéről szóló tevékenységei, a mindig kiválóan szervezett célirányos és didaktikus természetbeni játékok, az alsó tagozatos tanulók mozgásbeli adottságainak alapos tesztelése, a végzősök részvétele a szakmák börzében,

a középiskolák nyílt napjain, a könyvtárban tartott előadások stb. Tanulóinkat aktívan értékelték a Participácia – justícia priateľská defóm (Részvétel – gyermekbarát igazságszolgáltatás) című rendezvényen is, ahol projektjeikkel sikert arattak. Szép találkozót szerveztünk volt dolgozóink – most már nyugdíjasok számára, akiket nemcsak programmal, előadással, kis frissítővel, hanem meleg szavakkal és apró ajándékokkal is megörvendettünk. Szintén hagyományos esemény az elsősök felvétele az iskola céhébe – a napocsázás, amit az iskola diákparlamentje készít elő. A felső tagozatos tanulók ellátogattak a somodi madármegfigyelő állomásra, ahol megismerkedtek az ornitológusok munkájával. Nagyon jó eredményeket értünk el a

járásai sportversenyeken asztaliteniszben és tollaslabdában. Tavaly a negyedik legjobbak voltunk a járásban, és ez arra ösztönözt bennünket, hogy idén is minél sikeresebbek legyünk. Sajnos a vandalizmustól nem menekültünk meg. A kicsiknek szolgáló házikókat tönkretették a tanulók, akik az iskolai tulajdont összetévesztették a házi fűskamrával.

A DO Phoenix keretében Mogyorósióvá tanító néni érdekes Erasmus mobilitási tevékenységekben vett részt Csehországban.

Az iskola vezetését meglátogatta Agócs Ildikó is az oktatásügyi minisztériumból, aki élénken érdeklődött a nemzeti kisebbségekhez tartozó tanulók oktatása és nevelése iránt.

Iskolánkat Pozsonyban J. Bernáthová tanárnő is képviselte, aki bemutatta az érdeklődőknek a Štefeková tanárnő olvasókönyvével végzett érdekes munkát, amely rendkívül jól bevált térségünkben.

Sok minden történt, teljes gőzzel haladunk, és az év vége ugyanolyan ütemű munkával és tevékenységgel fog zajlani, mint eddig.

Szerző: Ladislav Mikula

Befejeződött az igazgatónő megbízatási ideje

Mgr. Agnesa Stupáková 25 évnyi kihívásokkal teli igazgatói munka után átadta a pedagógiai stafétát az új igazgatónőnek, Mgr. Olga Szarkovának, aki a sikeres kiválasztási eljárás után átvette a magyar tanítási nyelvű óvoda és alapskola igazgatói tisztségét községünkben. Agnesa Stupáková több mint negyven éves pedagógiai tevékenységet tudhat

maga mögött, fokozatosan váltotta a pozíciókat, mint nevelőnő, óvónő, alsó tagozatos tanítónő és iskolaigazgató. Az évek során tisztségében tevékenykedve mind az óvodai részlegekben, mind az alapskolában sikerült a lehető legjobb feltételeket biztosítani gyermekeink oktatásához. Nagy köszönet illeti pedagógiai mesteriségéért, együttműködéséért, va-

lamint vezetői tevékenységéért, amelyet kihívásokkal teli körülmények között valósított meg a marginalizált roma közösségből származó és szociálisan hátrányos helyzetű tanulókkal való munkájában. Kívánunk neki az elkövetkező időszakra jó egészséget, örömet a munkájában és a családjában.

Szerző: Ladislav Mikula

Rövid hírek és események

ÚJ KRÓNIKÁS

2024 júniusától a községnek van krónikása – az önkormányzati törvény (369/1990. sz.) alapján a települések kötelesek krónikát vezetni. A funkciót Mária Cintelová vállalta el.

KÖZSÉGI KÖLTSÉGVETÉS

Idén a falu költségvetését csak a júniusi ülésén fogadta el a képviselő-testület – a jóváhagyást a pénzügyi bizottság három, töbörás ülése előzte meg. Ezen az ülésen a polgármester fizetését az alapfizetéshez képest 30%-kal megemelték. A képviselők megszávták továbbá a községi költségvetésből nyújtott támogatásokra vonatkozó új általános kötelező érvényű rendeletet (VZN) – a támogatások nyújtása átláthatóbbá vált.

MUNKÁK A HULLADÉKGYŰJTŐ UDVARBAN

Júliusban befejeződtek a hulladékgyűjtő udvar villamosítási munkálatai. Az év során elkészült a geometriai terv, a mérleg minősítése és megoldódott az eddig hiányzó intézményi vélemények kérdése is, annak érdekében, hogy az udvar üzemképes és működőképes legyen. A közeljövőben a tényleges és hivatalos elindítás és üzemeltetés mellett az önkormányzat tervezi a bővítést is.

PRO MUSICA NOSTRA

Október 6-án az Andrassy Képtárban a Pro Musica Nostra rendezvénysorozat keretében kamarakoncert zajlott, idén már 8. alkalommal. A galéria ebben az évben nem volt látogatható az épület rossz műszaki állapota és a tervezett felújítás miatt.

IDŐSEK TÚRÁJA

Október 15-én valósult meg az ún. Idősek túrája a nyugdíjas egyesület helyi szervezete és elnöke, Jozef Vavrek szervezésében. A nem éppen kedvező időjárás ellenére is a rendezvényen több mint száz nyugdíjas vett részt.

NYUGDÍJAS TALÁLKOZÓ

Október 16-án a kultúrházban került sor a nyugdíjasok hagyományos összejövetelére az idősek tiszteletének hónapja keretében. A kellemes hangulatról és a kulturális programról a helyi alapiskolák gyermekei gondoskodtak.

lére az idősek tiszteletének hónapja keretében. A kellemes hangulatról és a kulturális programról a helyi alapiskolák gyermekei gondoskodtak.

GYÁSZMISE

Október 26-án tartották az éves gyászmisét Andrassy Franciskáért, temetésének (az ún. „nagy krasznahorkai temetés”) 120. évfordulója alkalmából. Ebből az alkalomból a grófné ékszereiből készült kelyhet és más különleges liturgikus tárgyakat használtak a misén. A szentmisét Balázs Patrik esperes celebrálta.

KÖRZETI RENDELŐ

Az önkormányzat októberi ülésén a képviselők jóváhagyták az új körzeti orvos, Mudr. Ján Škuba érkezésének feltételeit (bérleti díjkezdmény). Ezt követően a novemberi ülésen jóváhagyták az egészségügyi központ felújítására szánt összeget.

DIGITÁLIS TEMETŐ

Október vége óta a községnek új applikációja van – KRASZNAHORKAVÁRALJA KÖZSÉG DIGITÁLIS TEMETŐJE. A sírhelyek (beleértve a fényképeket is) az elhunyt neve vagy a sírhely száma alapján kereshetők. Ezt mostantól kényelmesen otthonról, az interneten keresztül, közvetlenül az alkalmazásban tehetik meg a lakosok. Nincs szükség az alkalmazás telepítésre. Községünk digitális temetője ezen a linken érhető el: <https://mobec.sk/krasnohorske>

[podhradie#cintorin](https://mobec.sk/krasnohorske). Bármilyen felmerülő kérdés esetén a +421 917 232 218-as telefonszámon, hétköznapokon 07:00 és 15:00 óra között kérhető bővebb tájékoztatás.

ASZFALTOZÁS

November végén leaszfaltozták a ravatalozó előtti parkolót, a temetőhöz vezető bekötőutat és a Mierova utca egy részét. A javításokat az MBM Group végezte, amely abban az időben a várhoz vezető utat aszfaltozta.

HÁZFELÚJÍTÁSI PROJEKT

November végén megnyílt a „Újítsd meg a házad Mini” (“Obnov svoj dom Mini”) pályázat második fordulója, amelyről az előző számban részletesebben írtunk, a pályázatok beadási határideje 2025. január 10.

A NYUGDÍJAS KLUB FELÚJÍTÁSA

Az év végén Štefan Kún polgármester szerződést írt alá a Szlovák Köztársaság Munka-, Szociális és Családügyi Minisztériumával 973.642,73 € vissza nem térítendő pénzügyi hozzájárulásról, amelyet az úgynevezett nyugdíjas klubnak egy nappali ellátóközpont (20 fő befogadására alkalmas szociális intézmény) céljára történő átépítésére fordítanak. A projekt megvalósítása 2025 januárjában kezdődik. A nagyszabású rekonstrukció így hozzájárul a műemléki jelentőségű épület megmentéséhez, amely hosszú ideje romos állapotban van.

szerkesztőség

A MUNKÁLATOK HELYZETE

A „Krasznahorka várának helyreállítása és a vár közvetlen környezetének revitalizációja” című projekt építési munkálatai 2022 augusztusában kezdődtek meg az építkezés átadásával a nyertes kivitelezőnek, az MBM-GROUP r.t.-nek. Azóta folyamatosan zajlottak és zajlanak az építési munkálatok mind közvetlenül a várban, az alsó- és középső várban, beleértve a Franciska Múzeumot, a családi sírboltot, a kápolnát, az összes udvart és mellvédet, mind pedig a vár alatt és környékén, beleértve az új épületek kivitelezési munkálatait - a vár alatti területen.

Az alsó és középső vár szakaszai jelenleg a munkálatok utolsó harmadában vannak, néhány terület már a véglegesítés előtt áll, sőt a kiszolgáló terek már a végleges jóváhagyás előtt állnak.

A kivitelezőnek a projekt keretében végzett összes munkálatot a terület átvételétől számított 36 hónapon belül, azaz 2025 augusztusára kell befejeznie. Eredetileg az első épületeket idén augusztus végéig kellett volna átadni.

Ezután az épületek előzetes használatba vételének engedélyezési eljárása következik, majd az építési hatóságunk pozitív döntése után a belső berendezés és a kiállítás kialakítása. Ez a folyamat az érintett államigazgatási szervek (Tűzoltó- és Műszaki Mentőszolgálat Járási Igazgatósága, Regionális Közegészségügyi Hivatal, Munkaügyi Felügyelőség, Járási Hivatal Környezetvédelmi Osztálya, Kassa Megyei Műemlékvédelmi Hivatal és mások) döntéseitől és állásfoglalásaitól függ.

VÁLTOZÁSOK A BETLÉRI MÚZEUM VEZETÉSÉBEN

Október és november folyamán a Szlovák Nemzeti Múzeum (SZNM) tel-

jes tervezői csapatát leváltották, illetve elbocsátották, és a fő projektvezetőt, Ing. Erika Šmelkovát is leváltották a Betléri Múzeumot képviselő posztjáról. Timea Mátéovától, a Betléri Múzeum igazgatójától az új vezérigazgató, Andrej Bittner még azelőtt visszavonta a vár felújításának irányítására szóló megbízását, hogy megkezdte volna a szülési szabadságát. Az új projektmenedzseri posztra Peter Basaríkot nevezték ki, aki addig a szepesi várban a rekonstrukció építésfelügyelőjeként dolgozott.

A vár alatt minden kedden megtartott ellenőrzési napokon szóba kerültek a kivitelező ügynevezett többletmunkával és kifizetetlen számlákkal kapcsolatos problémái. Ezek a rekonstrukciós munkálatok során felmerült „extra munkák” akadályozhatják a további munkálatokat, valamint a SZNM és az MBM Group közötti együttműködést. Ahogy az eddigi vezetőség nyilatkozta: Egy több száz éves vár egy élő szervezet, amelynek számos előre nem látható, az építkezés során feltárt fel-

fedezése van, ami gyakran változtatásokat igényel az eljárásokban – a megoldás megtervezésétől, a statikai felméréstől, az elemek helyreállítására és felújítására vonatkozó eljárások módosításától, a kivitelező által a többletmunkákra vonatkozó költségvetés benyújtásától, az ütemterv kiigazításától, a szerződés kiegészítésének jóváhagyásától a tényleges kivitelezésig.”

Kérdéses, hogyan befolyásolják a fenti eljárások működését és a kitűzött határidőket. Bittner ideiglenes vezérigazgató szerint a változásoknak fel kellene gyorsítaniuk az újjáépítést.

ÚJ (MEGBÍZOTT) IGAZGATÓ

November végén Andrea Predajňová lett a Betléri Múzeum megbízott igazgatója. Betlérbe érkezését Anton Bittner vezérigazgató a Timea Mátéová igazgató szülési szabadságra való távozásával indokolta. Információink szerint Mátéová, aki 2015-től dolgozik a múzeumban, 2018 óta pedig igazgatói poszton, csak

AZ ÉV VÉGÉN

január végétől megy szülési szabadságra. Andrea Predajňová Rimaszombatból származik, és nyolc évig a SZK Főügyészségének szóvivője volt. A rózsahegyvi bölcsészkaron tanult történelmet. Hét évig a Szlovák Televízió szerkesztője volt. A főügyészségtől való távozása után a Radio Lumen főszerkesztője volt, valamint a Katolicke noviny-nél is dolgozott. Rövid ideig a Kékkői Múzeumban is tevékenykedett. Életrajzából azt is megtudhatjuk, hogy a rimaszombati kereskedelmi akadémián végzett, az egyetemen történelmet tanult – a szünetidőben a krasznahorkai várban dolgozott tárlatvezetőként. (Megjegyzés: Anton Bittner 2024. október 1-jén váltotta Branislav Pánist a Szlovák Nemzeti Múzeum élén.)

2024.11.26-án a Betléri Múzeum dolgozói nyílt nyilatkozatot tettek közre, amelyben kiálltak az eddigi vezetés mellett. Ebben az állásfoglalásban arra

is rámutattak, hogy Krasznahorka felújításának folyamata nehéz, amiben nem segítette őket sem a kulturális minisztérium a gyakran váltakozó minisztereivel, sem maga az SZNM vezetősége, sem a különböző lejárató törekvések, amelyeket rémálmokhoz hasonlítottak.

Az érzékeny pont, amellyel kapcsolatban a fellebbezést indokolták, a vár alatti munkálatok során felmerült úgynevezett többletmunka.

Bittner szerint a változtatásoknak „fel kellene gyorsítaniuk a folyamatokat”, a helyiek pedig a munka lelassulása miatt aggódnak.

A PERESKEDÉS FOLYTATÓDIK

Az épületek sikeres használatbevételei folyamatának fontos előfeltétele többek között a krasznahorkai várnak a község közüzemi vízellátásához való csatlakoztatása. Ez azonban csak azután lesz teljes mértékben lehetséges, ha a falu elégtelen

vízkapacitását feltöltötték, vagyis ha megépül és üzembe helyezik az új nyomócsővezeték Rozsnyótól Váraljáig, valamint a (felújításról szóló korábbi cikkekben már említett) víztartály. Ez a folyamat önkormányzatunk és a kassai Kelet-szlovákiai Vízművek, r.t. eljárásától függ.

November folyamán elvégezték a várhoz vezető ún. tűzoltóút aszfaltozását.

A fent említetteken kívül a vár fokozatos megnyitása előtt véglegesen meg kell javítani, stabilizálni és kollaudálhatóvá tenni a teljes tetőt. Krasznahorka várának tetőszerkezetét a tűzvész után egy olyan projektdokumentáció szerint valósították meg, amit több igazságügyi statikai szakvélemény kétségbe vont, melyek alapján a SZNM ez ügyben perben áll a tervezővel. Önkormányzatunk, mint illetékes építési hatóság, jelenleg is érintett ezekben az eljárásokban.

Szerző: Katarína Prékopová

Kulturális rendezvények

Az év folyamán, a községi újság legutóbbi száma óta eltelt időszakban több sikeres és élménydús kulturális eseményre került sor falunkban. Ezek többségét a kulturális- és sportbizottság tagjai szervezték a községi alkalmazottak segítségével, amiért köszönet illeti őket.

KÉZMŰVES FOGLALKOZÁS

Áprilisban a község vezetése a kulturális- és sportbizottság tagjaival együtt megszervezte a hagyományos és népszerű húsvéti kézműves műhelyt. A roma telep közösségi központjában is tartottak alkotóműhelyeket - délelőtt a gyerekeknek, délután a felnőtteknek - Mgr. Monika Šedová szervezésében. A két generáció összekapcsolása tanulságosnak bizonyult - a gyerekek kérdeztek, a felnőttek válaszoltak - a hagyományokról, szokásokról, húsvéti ételekről.

SZÍNHÁZI ELŐADÁS

A GemArt - Gömői Művészeti Intézet a betléri amatőr színészekkel közösen választotta falunkat Ferko Urbánek író „A köösvény” című színházi előadásának egyik helyszínéül. Az előadásra 2024. április 26-án került sor a helyi kultúrházban.

TÁBORTŰZ

2024. május 4-én, szombaton meggyújtották a hagyományos tábortűzet a futballpálya mellett. Az esti szórakozásról a szilicei K&K Band gondoskodott. A rendezvény nyereséges volt, a bevétel a falu kasszájába került.

LOVAS MAJÁLIS

Az „OZ Tymián - lovak a vár alatt” egyesület, más néven „a krasznahorka-váraljai lovasok” 2024. május 4-én lovas majális szerveztek. 2024. december 7-én pedig Mikulás-napi lovaglást rendeztek, kicsiknek és nagyoknak.

KIÁLLÍTÁS

2024. május 8-án, a fasizmus feletti győzelem 79. évfordulója alkalmából érdekes kiállítást rendeztek a kultúrházban az idegenforgalmi és propagációs bizottság, valamint a község vezetésének védnöksége alatt. A fő kezdeményező és szervező Horváth Róbert, az említett bizottság tagja, lelkes gyűjtő volt. Az eseményen a világháborúból származó kiállítási tárgyakat, fegyvereket, dokumentumokat és fényképeket mutattak be - mind Róbert gyűjteményéből, mind pedig a Krasnogvardejci Hadtörténeti Klub tagjainak gyűjteményéből, akikkel már régóta együttműködik. A kiállításnak a magyarországi DUNA TV riportjának (is) köszönhetően nagy visszhangja volt.

GYERMEKNAP

2024. június 1-jén a falu a helyi önkéntes tűzoltósággal és a futballklubbal együttműködve gyermeknapot szervezett a foci pályán. A gyerekek és fiatalok szórakozhattak, versenyezhettek, élvezhették az elkészített frissítőket a játékkal, vidámsággal teli nap során.

TANGÓ A KÉPTÁRBAN

A Rozsnyói Bányászati Múzeum az Art Inn művészeti csoporttal együttműködve egyedülálló táncestet szervezett „Tangó

a képtárban” címmel, ahol a résztvevők megismerkedhettek az argentin tangó varázsával.

ESTI FILMVETÍTÉS

2024. július 21-én este, a község Hársfa utcai kulturális központjában Koltai Lajos rendező Semmelweis című játékfilmjét vetítették a Gömői Művészeti Intézet és a betléri Úsvit mozi jóvoltából. (A rendezvény nemcsak „szórakoztató”, hanem tanulságos is volt: Semmelweis Ignác magyar orvos csak a munkájának élt, annak érdekében átlépte a határokat, megszegte a szabályokat. Sokan örültek tartották, mások az anyák megmentőjének - a gyermekágyi láz elleni küzdelem úttörőjének - nevezték. Szenvedélyesen szeretett volna segíteni rajtuk).

FALUNAP

2024. augusztus 3-án a kulturális központban zajlott a falunap. Délelőtt főzés és sütés volt, a központ előtt és a szomszédos udvarokban készültek a finomságok a testvérfalvakból érkező vendégek számára. A kulturális program során fellépett a Csattogó vegyeskar, a Samed táncscsoport, a Bučina folklórcsoport, Karol Kún, David Nicholas Hundža és együttese, valamint a Trial együttes. A kísézőprogram is érdekes volt: ugrálóvár, arcfestés, élményfestés, hobbi lovaglás Hárskútról. A tombola gazdag volt, a helyi vállalkozóknak is köszönhetően, amiért az önkormányzat még egyszer, ezúton is köszönetet mond nekik.

szerkesztőség

Anyakönyvi adatok

A Tt. 18/2018 számú, a személyes adatok védelméről, valamint egyes törvények módosításáról és kiegészítéséről szóló törvény értelmében Krasnahorkaváralja község csak a születések, házasságkötések és elhalálozások számát teszi közzé a községi újság legutóbbi számának megjelenése óta eltelt időszakra vonatkozóan. A legutóbbi kiadástól december feléig a számok a következők:

Születések száma – 28

Halálozások száma – 8

Házasságkötések száma – 11.

Karácsonyi üdvözlét

Kedves Polgárok, Kedves Olvasók, reméljük, hogy ebben a karácsonyváró időszakban örömet szerzünk Önöknek a községi újság legújabb számával, és hogy lapunk a közelgő ünnepekre való békés készülődés közepette érzik. Mindenkinek kellemes karácsonyt kívánunk a családjá és szerettei körében, az új évben pedig sok boldogságot, szeretetet, egészséget, sikereket a magánéletben és a munkában!

A szerkesztőség
(Katalin, Ivett, László, Laci)

ŽIVOT POD HRADOM – VÁRALJAI HÍRMONDÓ

Vychádza ako občasník / Időszakos kiadvány
Vydáva: Obec Krasnahorské Podhradie / Kiadja a Krasnahorkaváraljai Községi Hivatal, Hradná 156, 049 41, Krasnahorské Podhradie
IČO: 0032842
Tel.: +421 58 732 54 31, +421 58 732 64 94

Email: obec@obekrasnohorskepodhradie.sk, zivotpodhradom@gmail.com

Šéfredaktor / Főszerkesztő: Katarína Prékopová,
Redakcia / Szerkesztőség: Ivett Prékop (redaktor, preklady, fotografie / szerkesztés, fordítás, fotók), Ladislav Mikula (redaktor, fotografie / szerkesztés, fotók), Ladislav Jobbád' (redaktor/szerkesztés).

Fotografie v tomto čísle / A fotók ebben a számban: Prékop Ivett, Kmotrik Péter, Katarína Prékopová, Ladislav Mikula, Ladislav Jobbád', roznovidek.sk, Facebook, Banícke múzeum Rožňava, ŽPH.

Grafika: DIGITAL PRO, s.r.o (www.digitalpro.sk)
ISSN: 1338-0222, EV: 3784/09

A 2024/2025-ös labdarúgó szezon

A VsFZ JUH 2024/25-ös szezonja az 5. ligában az egyik legnagyobb kihívásként vonul be futballklubunk történetébe.

A szezon első felében a legrosszabb őszi szezonunk volt, amire emlékszünk – mindössze egy pontot szereztünk egy hazai döntetlenért, ami kiábrándító a klubunk számára.

A nyári szünetben és a most zajló szezonban jelentős változásokon ment keresztül a csapat. Több tapasztalt játékos távozott a csapattól, mint például: Mészner, Kardoš, Fábán, Bodnár, Galajda, Oravec, Džačar, Revúcky, Szkokan.

Új játékosok csatlakoztak a csapathoz: Magos, Zagiba, Ďuríček, Ruščin, Fedor, Varga, Szabó-Dózsa, Felezký, Jančík, Vávra, Gallo, Kišš, Halász és Fabian. Néhány kivételével fiatal játékosok érkeztek, de a tapasztalatlanság, a gyenge edzés- és meccsrészvétel meglátszott az eredmé-

nyeken. Bár a fiúk küzdöttek és a legjobbat adták a pályán, de a szükséges tapasztalat nélkül nehéz a győzelemhez vezető út.

A kudarcok ellenére elsődleges feladunk dolgozni a jövő érdekében. A téli szünet során szeretnénk a csapatot tapasztalt játékosokkal megerősíteni, akik nemcsak

játékban, hanem mentálisan is segítenék a fiatalabb csapattársakat.

Végezetül szeretnénk köszönetet mondani mindenkinek, aki bármilyen módon hozzájárult a futballklub működéséhez.

Az Önök támogatása motivál minket a folytatásra és a fejlődésre.

Szerző: Ladislav Jobbád

A Mikulás kicsiket és nagyokat megörvendezett

Többéves kihagyás után új hagyomány született, idén december elején harmadik alkalommal hozott örömet a Mikulás a gyerekeknek, és nemcsak nekik. A feldíszített tűzoltóautón egy ördöggel és négy angyallal az oldalán meglátogatta a falut és a roma telepét.

Nagy örömet és nyüzsgést okozott az utcákon 2024. december 7-én a Mikulás, amikor társai kíséretében bejárta a községet, hogy megajándékozza édeséggel a különböző megállókon várakozó szófogadó és kevésbé szófogadó gyerekeket.

Miközben a falusi hangszóróból karácsonyi zene szólt, a Mikulás és segítői az ünnepi menetrend szerint több helyen is megálltak, minden helyszínen sok csillogó szemű apróság és szüleik, nagyszüleik várták őket. Sokan a kedves emlék miatt meg is örökítették

a vidám találkozást, a bátrabbak verset is mondtak, egészen kis apróságok és felnőttek is fényképezkedtek a Mikulással.

A körút végétével a kultúrház udvarán meggyújtották a karácsonyfa fényeit. Štefan Kún polgármester és helyettese, Gabriela Jobbádová beszédet mondtak, fellépett a helyi énekkar és a Rozsnyói Művészeti Alapiskola diákjai. A jó hangulat mellett természetesen nem hiányozhatott a karácsonyi – alkoholos és alkoholmentes – puncs sem.

A Mikulás felkereste a kultúrházban a helyi Csevadok alapszervezet karácsonyi rendezvényét is, ahol illatos mézeskalácsot sütöttek, és szólt a zene. A hangulat, a kissé rosszabb időjárás ellenére is, kiváló volt.

Krasznahorkaváralja község meghívja Önöket a

**SZILVESZTERI
BÁLRA 31.12.2024**

2024.12.31-én 19.00 órától a kultúrházba

A zenéről és jó hangulatról a helyi DUO BAND gondoskodik. A belépődíj **25,- eur**, az árban benne van: a vacsora, üdítő, bor, tombolajegy. Ünnepelje az új év érkezését a községi mulatságon.

Foglalás és bővebb tájékoztatás:

+ 421 907 995 034 vagy + 421 908 801 258.

